

Alsu eigentlich kumm ich vum Döörp. Dat es e Döörp, dat es hee zwanzig Kilometer vun Kölle fott. Do ben ich opgewahße. Dat es e Buuredöörp, do gov et immer vill Buure fröher. Ich han do su die Erennerunge als Kind. Wie ich Kind wor, do fuhre die Buure dann, wann gedüngk woodt, fuhre durch et Döörp. Do stunk et immer, weil die han dann Pohl¹ gefahre. Dat wor dann ne richtig gode Dünger för et Feld.

Do gov et ene Buur, dä wor jet deck. Dä Buur dä heeß Will. Un dä Will dä hatt ene Hungk, dä Hungk heeß Rex. Dä Will dät dann immer durch et Döörp fahre. Dä hatt su e klei Föppche, su e klei Moppedche. Dä kunnt sich nit god bewäge, hä wor jo su deck. Wenn dä dann durch et Dorp fuhr, do däte de Lück immer luure. Dä hatt en ganz huh Stemm. Dä Hungk wor ävver su e widderlich Veeh, dä dät nit god hüre. Dann dät dä immer durch et Döörp brülle: “Rex, Rex, kumm bei mich! Rex, du Saumag!”

Do ha' mer immer gestanden un han uns kapoddgelaach, wenn dä do kom un wenn dä dann durch et Feld fuhr. Do ging dat der Birg erop. Dann soch dat immer us, als dät dä kleine Hungk dä trecke met däm Föppche, weil dä wor jo su deck. Dä kom met däm Föppche baal kaum dä Birg erop.

Op jeden Fall dä hät immer gode Tipps gegowe, dä Will. Minge Vatter hatt domols su ne kleine Gaade un do däte die alles Mögliche aanbaue, Ääpel un Kühn un Tomate un Bunne un ich weiß nit wat. Do kom e immer vörbei un da dät dä för die Junge sage, wie se et maache sollte: “Do muss de Perdsköttele draan dun. Perdsköttele dat gitt god Ääpel. Un op dä Boddem muss de oppasse, dat es e ‘Gräarsstöck’.” Han ich ming Mamm gefrog, sag ich: “Wat es dat dann, e ‘Gräarsstöck’?”

“Jo”, säht se, “dat es Stommeler Platt.”

“Aha!”

Jo, un da säht se: “Dat bedügg eigentlich nor, dat der Boddem schön fruchbar es, dat mer do god jet planze kann.” Dat es dat einzige Wood en Stommeler Platt, wat ich kann, e ‘Gräarsstöck’.

Jedenfalls dä Will hatt ööntlich jet an de Föß, dä Will hatt Geld wie Heu. Dä wor ävver nit verhierodt, dä hatt nämlich Angs vör de Fraue. Do han sing Fründe immer versök: “Och Will, jertz kumm! Jertz fährs de ens met! Mer gonn op Kägeltour.” Dä Will hatt ävver immer Angs met de Fraue ze danze. Dann dät dä met singer huh Stemm immer sage: “Nä, da fahr ich nit met! Die gonn mir an de Eier.” Dä meinten ävver nit, dat se im irgendwo dran gingke. Nä, dä hatt Angs öm si Geld. Deswäge hät dä nie gehierodt, weil dä immer gedaach hät, die Fraulück die däten im all dat Geld widder avnemme.

1) Jauche

Franzke, Michael (47): *Der Stommeler Will*

ʔazo ʔeəntliʃ kʊm ɪʃ fʊm dœʁp dat ʔez_ə dœʁp dad_es he: 'tʃvantsɪʃ ,kɪlo'me:tə fɔn kœlə fot dɔ bi_ʃ
'ʔopjəva:sə ʔʊn dat ʔez_ə ʔə bu:ʁə dœʁp dɔ jo:v_ət ʔɪmɐ fɪl bu:ʁə fʁøʂ ʔʊn_ɪʃ:an da zʊ di ʔe'ʁenəʁʊŋə
ʔals kɪnt vi_ʃ kɪnt vɔ da fu:ʁə di bu:ʁə dan ven jədʏŋ'k vo:t fu:ʁə di dœʁj_ət:œʁp ʔʊn_a ʃtʊŋg_ət ʔɪmɐ
vaɪ di han dan po:l jəfa:ʁə dat vɔ dan:ə 'ʁɪʃtɪʃ jo:də dʏŋə fyɛt felt ʔʊn da jo:v_əd_ənə bu:ʁə dɛ vɔ jɛd:ek
dɛ bu:ʁə dɛ hi:s vil ʔʊn dɛ vil dɛ hɛd_ən hʊŋk dɛ hʊnt hi:s ʁɛks ʔʊn dɛ vil dɛ dɛ:t:an ʔɪmɐ dœʁj_ət dœʁp
fa:ʁə dɛ hat:su_ə kleɪ fœʁʃə zu_ə kleɪ 'mopɛtʃə ʔʊn dɛ kʊnt sɪʃ nit jo:t bœvə:j_ɛ vɔ jo zʊ dek ʔʊn ven
dɛ dan dœʁj_ət dœʁp fuɛ da dɛ:tə di_ɪmɐ lu:ʁə ʔʊn dɛ had_ən jants hu: ʃtɛm ʔʊn dɛ ʃtʊŋk dat vɔ ʔɛvə
zʊ_ə vɪdɛɪʃ fɛ dɛ dɛ:t nit jo:t hyɛʁə ʔʊn_an dɛ:t:ɛ ʔɪmɐ dʏʁj_ət dœʁp:ʁylə ʁɛks ʁɛks kʊm bɛɪ mɪʃ
ʁɛks du 'zʊʁma:x da ha_ɪmɐ ʔɪmɐ jəʃtand_ən han_ʊns ka'pɔtjə.la:x ven_ɛ dɔ kɔ'm ʔʊn ven dɛ dan
dʏʁj_ət felt fuɛ ʔʊn da jɪŋ dad_ət dɛ bɪʁz_ɛʁp ʔən zɔ:x dat ʔɪmɐ ʔʊs ʔals dɛ:t:ɛ kleɪnə hʊŋk dɛ:d:ɛ dɛ:
tʁɛkə mɛd:ɛm fœʁʃə vaɪl dɛ vɔ jo zʊ dek dɛ kɔ:m:ɛt:ɛm fœʁʃə ba:l kɔ:m dɛ bɪʁj_əʁop ʔop jɛ:də fal dɛ
hɛt ʔɪmɐ jo:t tɪps jəjovə dɛ vil mɪŋə fate dɛ had:c:mɔls:ʊ nə klɛ:nə ja:t ʔʊn_a dɛ:tə di ʔaləs 'mø:ʃəʃə
'ʔa:nbʊʁə ʔɛɣpəl ʔʊn ky:l ʔʊn to'ma:tə ʔʊn bʊnə ʔʊn ʔɪʃ ve:s nit vadə ʔʊn da kɔ:m_ə ʔɪmɐ fo'bɛɪ ʔʊn
da dɛ:t:ɛ vø di jʊŋə za:ʁə vi zɛt ma:xə zultə da mʊs də 'pɛ_ɛtʃkɔtələ dra:n dʊn pɛɛtʃkɔtələ dat jɪt jo:t
ʔɛ:ɣpəl ʔʊn dʊ mʊz_ɔp dɛ bodəm:ʊs də 'ʔop:asə dad_ɛz_ə jʁɛ:ɛs ʃtɔk ha_ɪʃ mɪŋ mam jəfʁɔ:x za_ʃ vat
ʔɛs dat:an ʔə jʁɛ:ɛs ʃtɔk ja zɛ:t sɛ dad_es ʃtɔmɛlə plat ʔa'ha jo_ən da zɛt sɛ dɛt bɛdʏk ʔe:ntʃ nuɛ dat:ɛɣ
bodəm dat:ɛɣ ʃø:n 'fʁʊxbəɣ ʔɛs dat mɛ da jo:t jɛtʃ plantʃə kan dat ʔɛs dat 'ʔɛntʃjə vo:t ʔɛm ʃtɔmɛlə

plat vad_ıfı kan_ ʔə jɾɛ:s ʃtøk jeən'fals dɛ vıl dɛ hat ʔœ:ntlıfı:ɛt ʔan də fə:s dɛ vıl dɛ hat jɛlt vi hɔɣ dɛ və
ʔɛvɛ nıt fehi:rot dɛ hat nɛmıfı ʔaɳs fɣ də fɛaɣə ʔɔn da han zıɳ fɛɣndə di han_ıme fezə:k ʔɔx vıl jɛʃs kɔm
jɛʃs fi_ɛs də_ɳs met mə jɔn:ɔp 'kɛ:jəltuɔ dɛ vıl hɛd_ɛvɛ ʔıme ʔaɳs mıt:ɛ fraɣ tɣə dantɣə ʔən dan dɛ:t_ə
met sıɳɛ hu_ ʃtɛm ʔeme za:ɛə nɛ_ da fa_ıfı nı met di jɔ_mıɔ ʔan də ʔaı_ɛ da meıntɳ dɛ:vɛ nıt dat sə ʔım
ʔıɛrtvo dra:n jıɳkə nɛ_ dɛ hɛt ʔaɳz_əɳm zi jɛl't ʔɔn 'dɛsvɛjə hɛt:ɛ nı:_əhi:rot vaıl dɛ ʔıme jəda:x_ət:i
'fɛaɣlyk di dɛ:tɳ_ım ʔal dat jɛlt vıdɛ 'ʔafnɛmə